

Odškodňování újmy po očkování

MGR. ŠTĚPÁN KALOUSEK

FAKULTA VOJENSKÉHO ZDRAVOTNICTVÍ UNIVERZITY OBRANY

FAKULTNÍ NEMOCNICE HRADEC KRÁLOVÉ

Povinné očkování

- povinnost uložena na základě zákona č. 258/2000 Sb., v platném znění
- kdo odpovídá za případnou škodu?
- poskytovatel zdravotních služeb nebo stát?

Původní úprava

- dle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, stanovena absolutní odpovědnost poskytovatele zdravotních služeb
- § 421a – odpovědnost za škodu způsobenou okolnostmi, majícími původ v povaze přístroje nebo věci, jichž bylo při plnění závazku použito
- nebylo možné se této odpovědnosti zprostit
- potvrdil NS ČR v rozsudku č. j. 25 Cdo 3953/2014

Původní úprava

- původní úprava vnímána jako nespravedlivá
- podobně nahlížel problematiku i Ústavní soud České republiky
- nález sp. zn. Pl. ÚS 19/14
- nález sp. zn. I. ÚS 1253/14

Nová právní úprava

- stát přikročil k přijetí nové právní úpravy
- **zákon č. 116/2020 Sb.**, o náhradě újmy způsobené povinným očkováním, v platném znění
- odpovědnost státu objektivní
- založená na domněnce příčinné souvislosti
- pokud se újma na zdraví projeví vedlejšími účinky vyjmenovanými v prováděcím právním předpise v tam předepsané době, má poškozený pacient bez dalšího na odškodnění nárok

Nová právní úprava

- prováděcí předpis nebyl dosud vydán
- náhradu újmy dle tohoto předpisu nelze prozatím realizovat
- absence prováděcího předpisu posiluje nejistotu ohledně současného stavu
- rozsah náhrady újmy je v ustanovení § 2 vymezen úžeji, než v příslušných ustanoveních zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění
- jde o záměr zákonodárce či opomenutí?

Nová právní úprava

- podmínkou pro poskytnutí náhrady újmy je
„zvláště závažné ublížení na zdraví poškozeného“
- toto ustanovení vylučuje řadu možných poškozených, jejichž poškození zdraví nedosahuje uvedené intenzity
- bezprecedentní omezení práva na náhradu újmy na zdraví

Nová právní úprava

- sporným je postup, kdy se poškozený musí se svým nárokem obrátit nejprve na MZ ČR
- uplatnění práva na náhradu újmy u MZ ČR je podmínkou pro následné uplatnění práva u soudu
- rovněž v případě, kdy MZ ČR nevyplatí náhradu újmy do šesti měsíců
- celá tato konstrukce je pochybná, omezuje právo na soudní ochranu

Odškodňování újmy po očkování proti onemocnění covid-19

- přijetí zákona č. 569/2020 Sb., o distribuci léčivých přípravků obsahujících očkovací látku pro očkování proti onemocnění COVID-19, o náhradě újmy způsobené očkovaným osobám těmito léčivými přípravky a o změně zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- umožňuje kompenzaci za újmu
- důvodová zpráva: „toto opatření má za cíl ulehčit osobám, které se nechají očkovat, cestu k odškodnění, byla-li by těmto osobám způsobena daným očkováním újma, čímž se také chce nepřímo docílit zvýšení zájmu o očkování proti onemocnění COVID-19“

Odškodňování újmy po očkování proti onemocnění covid-19

- očkování proti covid-19 je dosud nepovinné, ale ustanovení § 2 ho podřizuje režimu dle zákona č. 116/2020 Sb., v platné znění
- není vyloučena odpovědnost poskytovatele zdravotních služeb (postup non lege artis, nesprávné ukládání léčiv), případně výrobce vakcíny (škoda způsobená vadou věci)
- důvodová zpráva obsahuje zvláštní zmínku o právu výrobců vakcín domáhat se po státě regresní náhrady, zakotveném smluvně

Odškodňování újmy po očkování

- nová právní úprava nepřinesla právní jistotu
- zákonodárce namísto drobné novely občanského zákoníku zvolil zcela samostatnou právní úpravu, která má četná úskalí
- zavádí nejednotnost do oblasti náhrady za újmu na přirozených právech člověka

Děkuji Vám za pozornost!

Nebojte, nejsou známy žádné nežádoucí účinnky očlování,
na které by výrobce už dávno nevyráběl další léky.